

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานของสมาชิกกลุ่ม การมีส่วนร่วม ความพึงพอใจ และปัญหาที่ประสบในการจัดการธุรกิจปลาร้าบอง รวมทั้งศึกษาการจัดการองค์การด้านการผลิต การตลาด การเงิน และรายได้จากการผลิตปลาร้าบอง โดยเจาะจงเลือกสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมการผลิตปลาร้าบองอย่างสม่ำเสมอจำนวน 24 คน และกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นหัวหน้าครัวเรือนร้อยละ 29.17 อายุเฉลี่ย 46.33 ปี ส่วนใหญ่แต่งงานและยังอยู่กับสามีร้อยละ 83.33 ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 66.66 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคิดเฉลี่ย 3.7 คน อายุของคนในครัวเรือนระหว่าง 14-64 ปี มีถึงร้อยละ 72 อาชีพหลักส่วนใหญ่ของสมาชิกกลุ่มคือทำนาคิดเป็น ร้อยละ 62.5 อาชีพรองส่วนใหญ่ของสมาชิกกลุ่มคือผลิตปลาร้าบองร้อยละ 58.34 ระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่มทุกคนเข้าร่วมตั้งแต่เดือนมกราคม 2542 สมาชิกทุกคนตัดสินใจเข้าร่วมโดยการชักชวนของเพื่อนบ้าน ส่วนเหตุผลที่ตัดสินใจทุกคนอยากทำงานเพื่อส่วนรวม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนรายได้เสริมเป็นเพียงผลพลอยได้ เงินปันผลของการดำเนินงานกลุ่มทางกลุ่มตกลงกันทำเลื้อย 1 ตัว การเข้าร่วมอบรมดูงานของทางราชการจัดให้ทุกคนมีโอกาสได้เข้าร่วมแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเข้าร่วมเรื่องอะไรบ้าง เข้าร่วมขายปลาร้าบองของสมาชิกกลุ่มร้อยละ 20.83

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านในการจัดการธุรกิจปลาร้าบองโดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดองค์การโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการผลิตและการเงินอยู่ในระดับน้อย และด้านการตลาดอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนด้านความพึงพอใจในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุดและสภาพปัญหาที่ประสบจากการดำเนินงาน ได้แก่ ขาดเงินทุนเมื่อมีการสั่งซื้อจำนวนมากๆ ขาดเครื่องคว่ำวัตถุดิบ มีราคาบรรจุภัณฑ์สูง และมีคู่แข่งในตลาดมากขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองบัว ควรมีการจัดเวทีสะท้อนปัญหาของกลุ่มโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยในการจัดกระบวนการและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญา และจัดกระบวนการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของกลุ่มแม่บ้านให้มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านของการดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การตลาด และการจัดการเรื่องการเงิน อีกทั้งควรส่งเสริมให้สมาชิกปลูกวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเอง เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ เพื่อได้วัตถุดิบที่ใหม่สด การนำปลามาทำปลาแห้ง หรือปลาร้าเองเพื่อลดต้นทุนการผลิต สำหรับข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ การดำเนินธุรกิจมาช่วยในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองบัว จากแต่เดิมเจ้าหน้าที่ที่มาทำหน้าที่สนับสนุนไม่ได้มีความเชี่ยวชาญเท่าที่ควรส่งผลให้การสนับสนุนกลุ่มเป็นไปได้ไม่เต็มที่ อีกทั้งควรจัดอบรมและจัดกระบวนการเพื่อพัฒนาศักยภาพของสมาชิกกลุ่มตามประเด็นที่วิเคราะห์ว่าเป็นปัญหาร่วมกันแล้ว

The objectives of this research were to study basic features of group member, their participation, satisfaction and experience in Pla Ra Bong business management and to investigate their organizing technique, marketing, finance and income from such food. The population consisted of 24 from farm Housewives' Group with steady participation in the production and the Group's committee through purposive sampling. The results of data analysis could be concluded as follows:

Members of Farm Housewives' Group were found as household heads at 29.17 percent, with an average age of 46.33 years; most married and living with husbands at 83.33 per cent; most with Prathom Suksa IV education at 66.66 per cent; An average number of household members was 3.7 persons, ages between 14-64 years averagely at 72 per cent. The major occupation of the Group's members was rice growing at 62.5 percent, followed by Pla Ra Bong Ptofuvyion at 58.34 per cent. The participating time in the Group was in January 1999. All members decided to participate with neighbors' persuasion, while the reason for making decision was their desire to work for the common interest and beneficial use of their free with an income supplement as a by-product. The dividend for the group implementation was agreed to be a team shirt. Participation in state-run training programs was for them to have a chance for participating, but they could not state the issues. However, they took part in selling the Group's Pla Ra Bong at 20.83 percent.

The overall participation in this food management was moderately found; the overall organizing technique was found the most, while the production and finance were slightly found-marketing at the least. Their satisfaction for the implementation was found

the most, also the situation problems, found in this business, were a shortage of fund when many orders were made, a shortage of blending machines for raw materials, high costs of packaging and more competition in the market.

Suggestions: For the Group and members—they should hold a discussion stage to reflect on any problems by inviting an outside lecturer to design a process and exchange ideas in view of solutions to problems and to develop potentiality of the Group's personnel to become skillful in carrying out business of production, marketing and finance. The member should be encouraged to grow crops in use for production to increase income and have fresh materials for preparing dried fish and fermented fish as to reduce the production costs.

For the concerned agencies—they should select very skillful personnel to help implement the Group's business, because, in the previous period, the supporting personnel had no sufficient skill, resulting in no full support to the Group. Moreover, they should organize training program and processes to develop potentiality of the Group's members according to the issues analyzed as joint problems.